

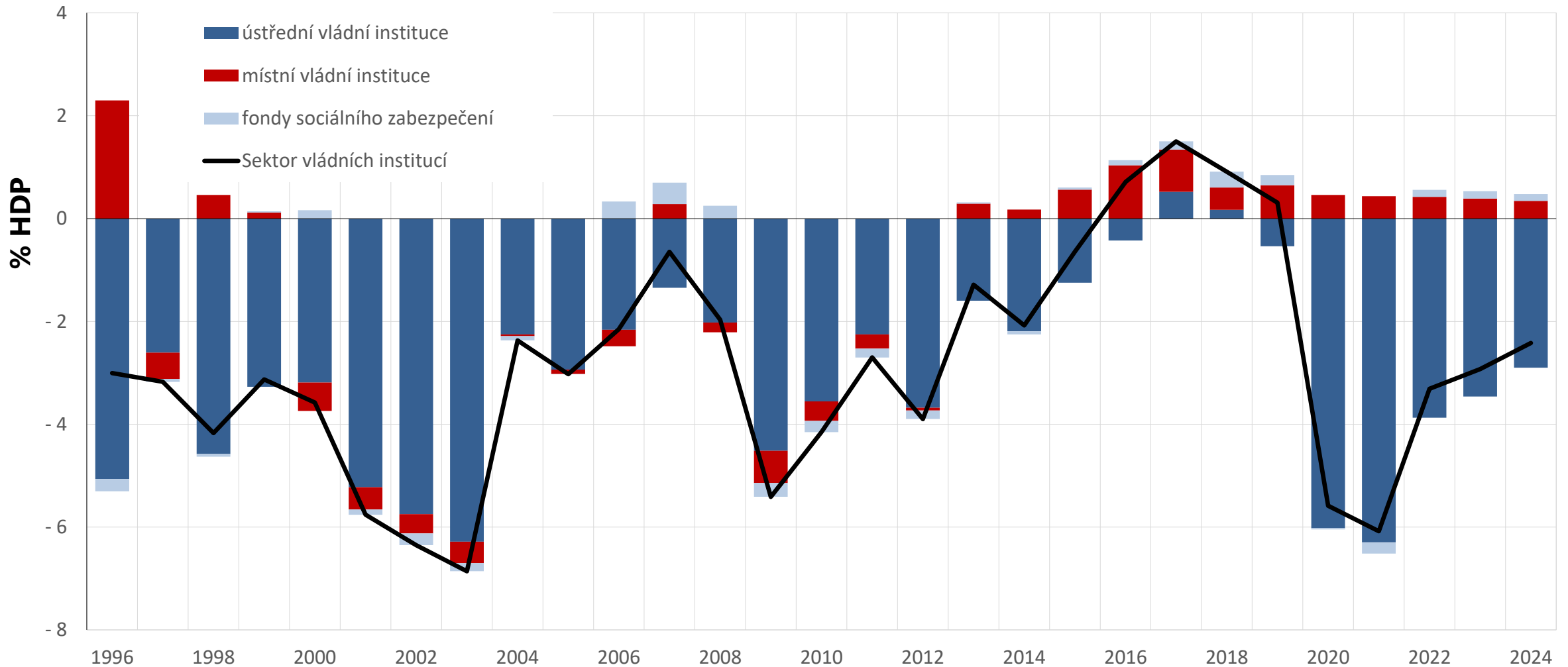
Aktuální otázky hospodaření obcí

listopad 2022

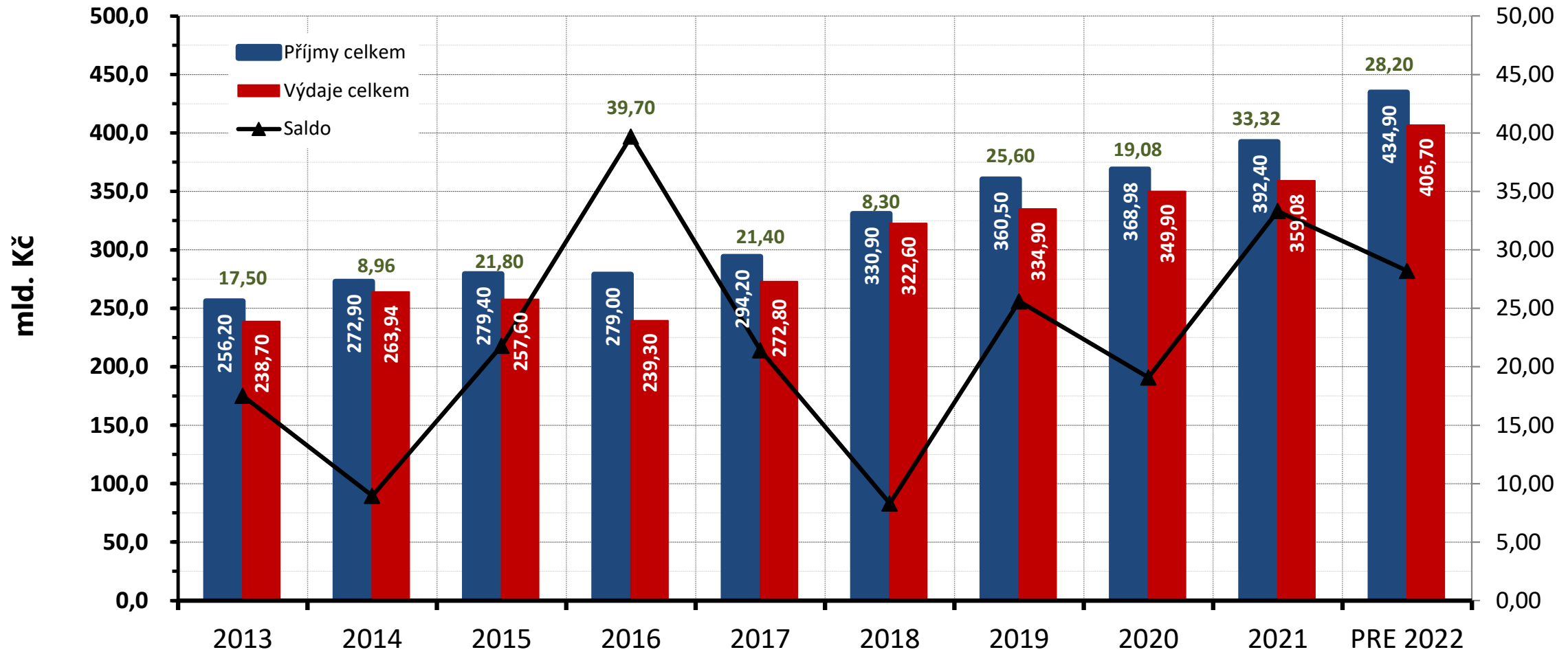
Ministerstvo financí
České republiky

Saldo vládních institucí v hlubokých deficitech

... saldo obcí je dlouhodobě přebytkové

přebytek se očekává i pro rok 2022

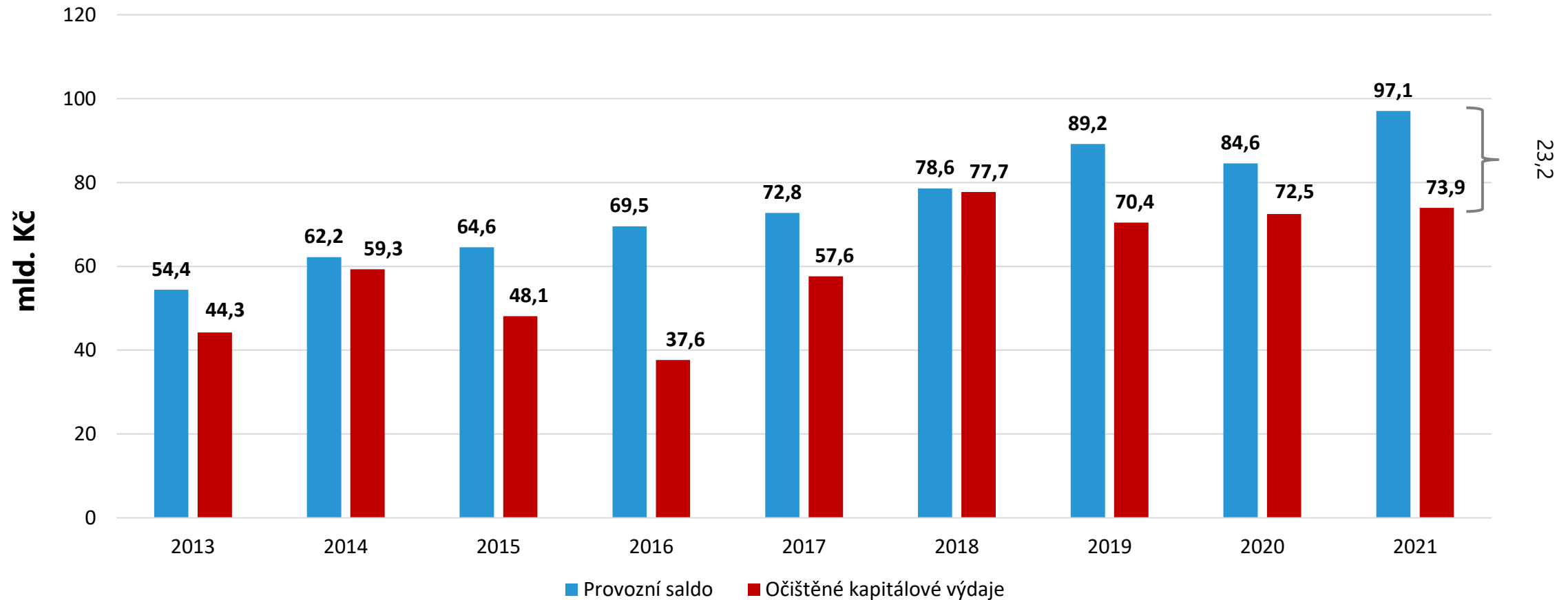

Daňové příjmy obcí – říjen 2022 (výkaz FIN)

Ukazatel	Období		Meziroční srovnání	
	10/2021	10/2022	mil. Kč	%
Daňové příjmy	204 398,1	238 569,8	34 171,7	116,72
z toho:				
Daně z příjmů fyzických osob	37 723,4	41 951,9	4 228,6	111,21
z toho:				
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	30 893,5	32 753,2	1 859,7	106,02
<i>z přiznání</i>	1 531,3	2 659,7	1 128,5	173,70
<i>z kapitálových výnosů</i>	5 298,6	6 539,0	1 240,4	123,41
Daně z příjmů právnických osob	50 564,2	57 661,5	7 097,2	114,04
z toho:				
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	43 998,8	49 986,8	5 988,0	113,61
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>	6 565,5	7 674,6	1 109,1	116,89
Daň z přidané hodnoty	93 896,7	111 341,3	17 444,6	118,58
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	13 479,6	18 463,6	4 984,1	136,98
z toho:				
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	2 337,5	2 469,2	131,8	105,64
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	4 880,0	6 810,5	1 930,5	139,56
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	471,4	505,0	33,6	107,13
<i>správní poplatky</i>	2 164,2	2 439,5	275,3	112,72
Daně v oblasti hazardních her	3 626,5	6 239,4	2 612,9	172,05
Daň z nemovitých věcí	8 733,6	9 150,8	417,1	104,78

Nevyužitý investiční potenciál obcí

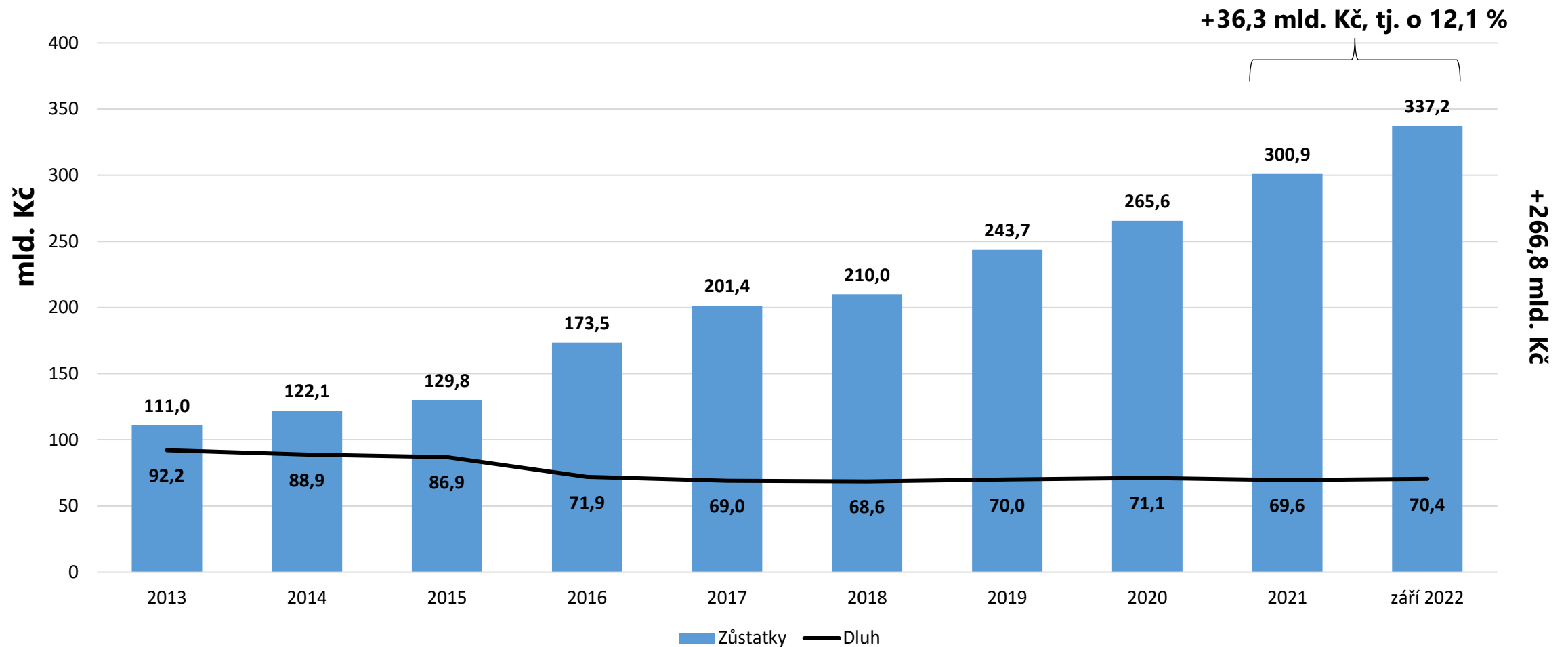

* očištěné kapitálové výdaje = investice z vlastních zdrojů (bez dotací)

... obce neprofinancovaly dostupné prostředky ani jednou od roku 2013
... výsledek významně zkresluje hospodaření Prahy

Stav na účtech a dluh obcí (včetně PO)

Finanční řízení obcí vykazuje nedostatky na příjmové straně rozpočtu

- nevyužívání **koeficientů** daně z nemovitých věcí
- **výše místních poplatků** neodpovídá nákladům na poskytnutí daných služeb (odpady)
- **ceny služeb** poskytovaných obcemi jsou často zcela **mimo ekonomickou realitu**
 - nájemné (diskriminace obyvatel bydlících v soukromém nájmu), teplo, voda, kanalizace ...

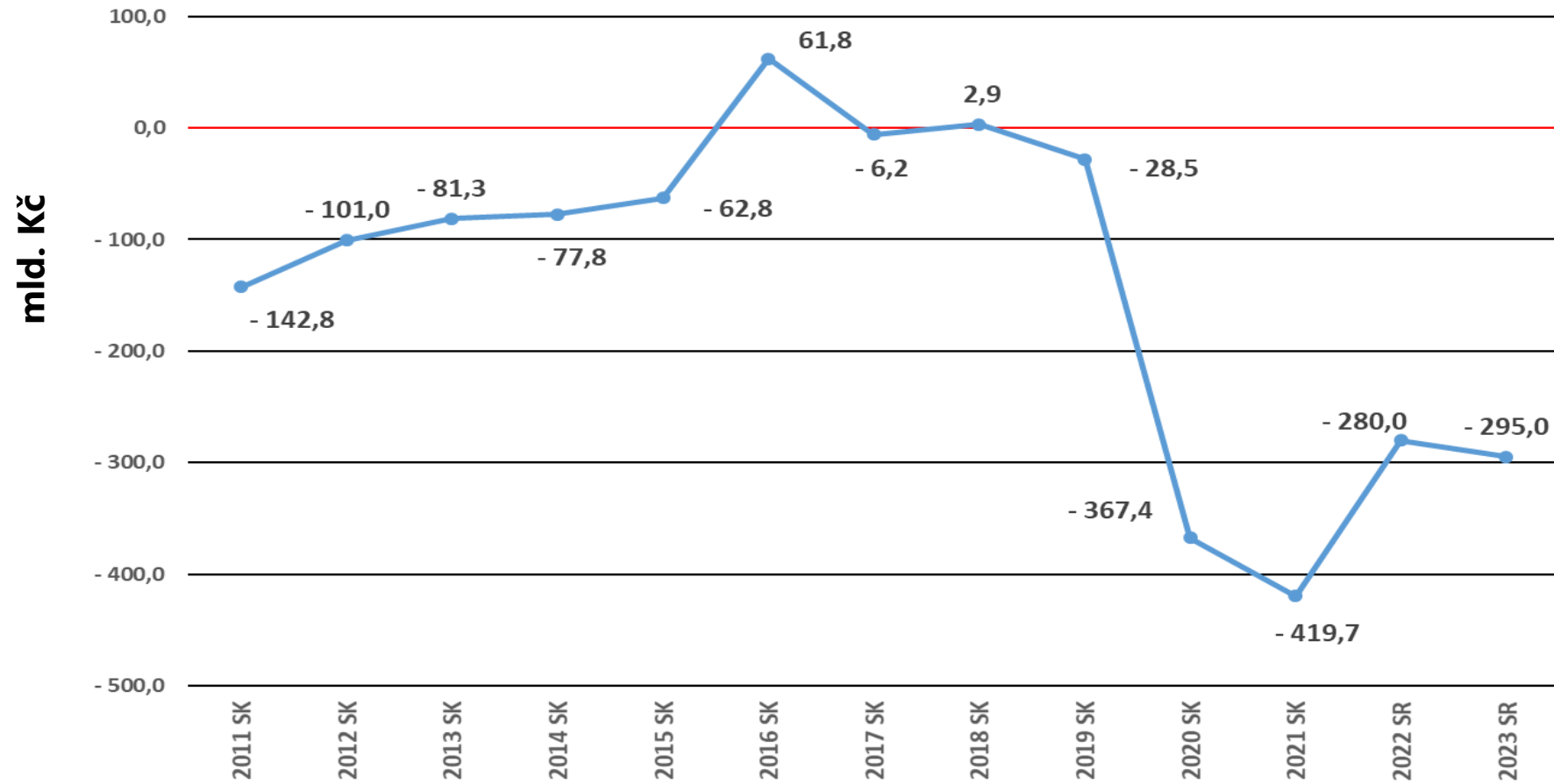
→ spoléhání se na dotace a tlaky na opětovné navyšování RUD

Návrh státního rozpočtu na rok 2023

Vývoj salda státního rozpočtu

Priority návrhu státního rozpočtu na rok 2023

Hlavní cíle:

- dostatečná podpora obyvatelstva v souvislosti s **inflací a dopady energetické krize**
- pokrytí výdajů v důsledku **válečného konfliktu na Ukrajině**

Hlavní priority na výdajové straně:

- navýšení důchodů, posílení sociálních dávek a zvýšení životního a existenčního minima
- kompenzace plynoucí ze **zastropování cen** silové elektřiny a plynu pro maloodběratele a další nástroje na řešení energetické krize
- posílení výdajů na obranu (modernizace Armády ČR a rozvoj jejích obranných schopností)

Hlavní priority na příjmové straně:

- navýšení příjmů mimořádného charakteru
 - zavedení windfall tax (daň z neočekávaných zisků)
 - zastropování tržních příjmů výrobců elektřiny („neplynové elektrárny“)

Harmonogram projednávání návrh SR na rok 2023 (sněmovní tisk č. 315)

- **19. 10. 2022** – Rozpočtový výbor - příprava na 1. čtení
- **26. 10. 2022** – 1. čtení - PSP ČR projedná základní údaje návrhu zákona
- **Do 4. 11. 2022** – jednání ve výborech PSP ČR
- **Do 14. 11. 2022** – Rozpočtový výbor projedná usnesení výborů
- **16. 11. 2022** – 2. čtení
- **Od 29. 11. 2022** – 3. čtení

Daňové příjmy – rozpočtové určení daní (RUD) (zákon č. 243/2000 Sb.)

DPH (celostátní výnos)	9,78 % - kraje ¹⁾
	25,84 % – obce ²⁾
	64,38 % - SR ³⁾

Daň z příjmů právnických osob (bez daně placené obcemi a kraji)	9,78 % - kraje ¹⁾
	25,84 % – obce ²⁾
	64,38 % - SR ³⁾

Daň z příjmů právnických osob z daně placené obcemi a kraji	100% - daně placené kraji
	100% - daně placené obcí

Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou (celostátní výnos)	9,78 % - kraje ¹⁾
	25,84 % – obce ²⁾
	64,38 % - SR ³⁾

Daň z příjmů fyzických osob z příznání (celostátní výnos)	9,78 % - kraje ¹⁾
	25,84 % – obce ²⁾
	64,38 % - SR ³⁾

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (celostátní výnos)	9,78 % - kraje ¹⁾
	25,84 % – obce ²⁾
	1,5% – obce ⁴⁾
	62,88 % - SR ³⁾

Daň z hazardu (z. č. 187/2016 Sb.)	Technické hry §7 odst. 1	65 % – obce ⁶⁾
		35 % - SR ³⁾
	Ostatní hry §7 odst. 4	30 % – obce ²⁾
		70 % - SR ³⁾

Daň z nemovitých věcí
100% - obce ⁵⁾

¹⁾ Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

²⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě:

- výměry katastrálních území obce (3 %)
- počtu dětí MŠ a žáků ZŠ navštěvujících školu zřizovanou obcí (9 %)
- prostého počtu obyvatel v obci (10 %)
- násobků postupných přechodů (78 %)

³⁾ Příjmy
státního
rozpočtu

⁴⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v dané obci.

⁵⁾ Výnos daně z nemovitých věcí; příjemcem je obec, na jejímž území se nemovitost nachází.

⁶⁾ Procento, kterým se jednotlivé obce podílejí na části celostátního hrubého výnosu daně podle odstavce 1 písm. b) zákona plynoucího ve zdaňovacím období, se určí v závislosti na poměru

- součtu herních pozic jednotlivých povolených koncových zařízení uvedených v povolení k umístění herního prostoru, které jsou povoleny na území dané obce k prvnímu dni bezprostředně předcházejícího zdaňovacího období, k
- celkovému součtu herních pozic jednotlivých povolených koncových zařízení uvedených v povolení k umístění herního prostoru, které jsou povoleny k prvnímu dni bezprostředně předcházejícího zdaňovacího období.

Kritéria pro RUD

- **Počet obyvatel** – stav k 1.1. daného roku podle bilance počtu obyvatel ČSÚ
- **Výměra katastrálního území obce** – stav k 1.1. daného roku podle údajů ČÚZaK
- **Počet zaměstnanců obce** – stav k 1.12. předchozího roku podle přílohy k vyúčtování DPFO ze závislé činnosti, kterou zpracovává plátce daně
- **Počet dětí MŠ a žáků ZŠ** – stav k 30.9. předchozího roku podle dokumentace škol vedené podle školského zákona na MŠMT

Prováděcí vyhláška k RUD a převody daňových příjmů

- Na základě §4 odst. 11 zákona č. 243/2000 Sb. zveřejňuje procentní podíly jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.
- Nabývá účinnost vždy 1. září daného roku.
- V období od počátku rozpočtového roku do nabytí účinnosti vyhlášky pro daný rozpočtový rok se postupuje dle vyhlášky z předchozího roku. Po nabytí účinnosti vyhlášky pro daný rozpočtový rok dojde k zúčtování s následujícími převody daňových příjmů.

Vyhláška č. 249/2022 Sb.

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace>

- Finanční správa ČR inkasované daně převádí 1 – 2 krát měsíčně na účty obcí
- Místní a správní poplatky vybírá příslušný obecní úřad

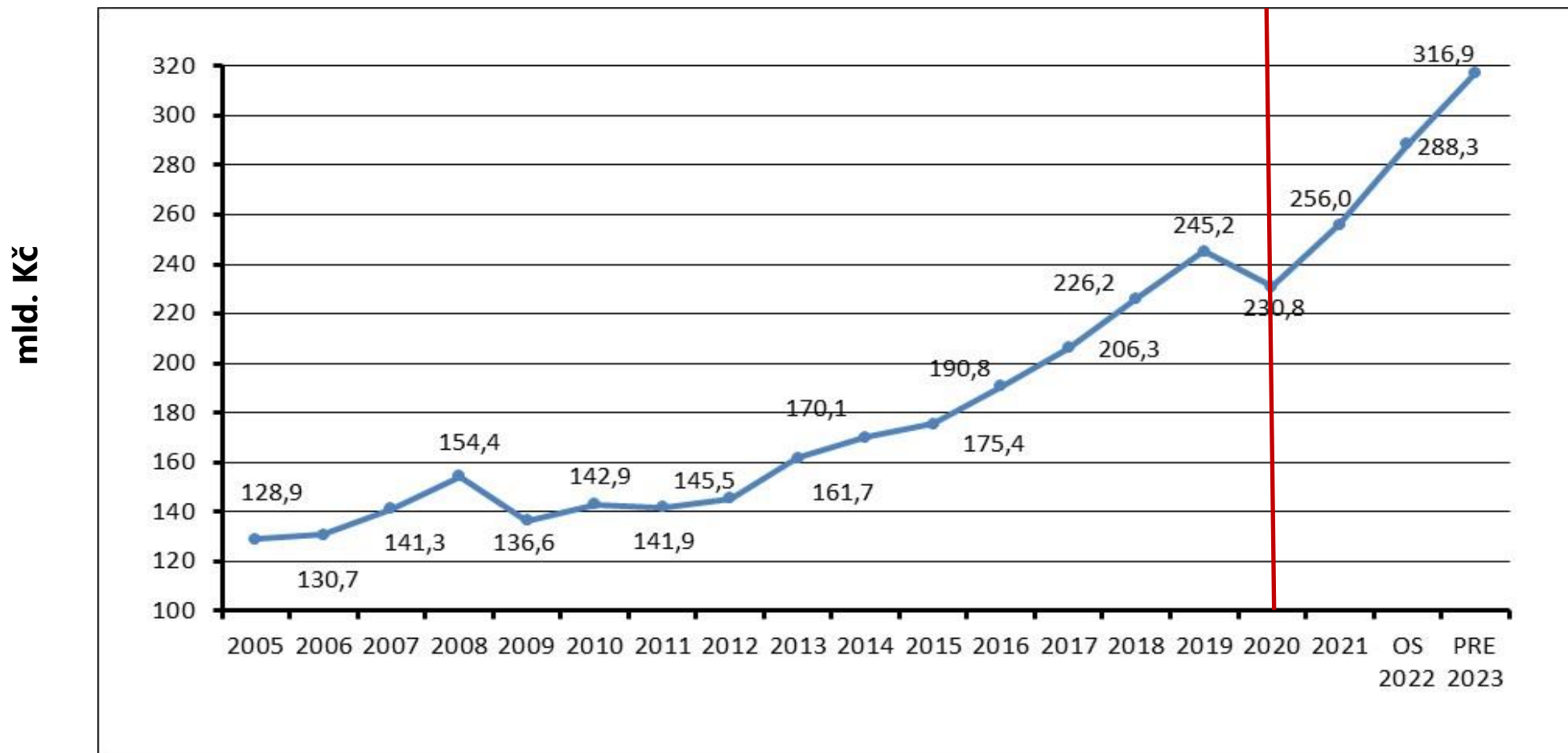
Propočtová predikce daňových příjmů obcí

(pro návrh SR 2023 z 27.9.2023)

OBCE (mld. Kč)	2021	2022			2023		
		2022	2022-21	2022/21	2023	2023-22	2023/22
DPH*	119,8	141,0	21,2	17,7%	153,2	12,2	8,7%
DPPO celkem	58,4	62,2	3,8	6,5%	70,3	8,1	13,0%
<i>DPPO*</i>	51,8	55,4	3,6	6,9%	63,1	7,7	13,9%
<i>DPPO plac. obcemi a kraji</i>	6,6	6,8	0,2	2,7%	7,2	0,4	5,9%
DPFO celkem*	46,7	50,8	4,1	8,8%	57,5	6,7	13,2%
<i>DPFO-zvl.sazba</i>	6,3	7,9	1,6	25,4%	9,0	1,1	13,9%
<i>DPFO- placená poplatníky (z příznání)</i>	2,5	3,2	0,7	28,0%	2,8	-0,4	-12,5%
<i>DPFO-placená plátcí celkem</i>	37,9	39,7	1,8	4,7%	45,7	6,0	15,1%
Daň z nemovitých věcí	11,8	11,8			11,8		
Místní, správní poplatky a ost.	8,8	9,7	0,9	10,2%	10,6	0,9	9,3%
Poplatky za znečišť. život. prostř.	3,3	2,6	-0,7	-20,6%	2,4	-0,2	-7,7%
Daň z hazardních her	4,9	7,2	2,3	45,7%	7,8	0,6	8,3%
Celkem	253,8	285,3	+ 31,6	12,4%	313,6	+ 28,3	9,9%
Celkem RUD*	218,3	247,2	+ 28,9	13,2%	273,8	+ 26,6	10,8%

Vývoj daňových příjmů obcí

Mezi roky
2023-2020
daňové příjmy
obcí vzrostou
o **37 %**
(od r. 2013
vzrostou
2násobně)

Poznámka: jedná se o data z výkazů obcí

Příspěvek na výkon státní správy

SR 2023

ROKY	OBCE + PRAHA			KRAJE			CELKEM		
	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst
2016	8 329			1 070			9 399		
2017*	9 078	109%	749	1 141	107%	71	10 219	109%	820
2018	9 550	105%	472	1 197	105%	56	10 747	105%	528
2019	10 517	110%	967	1 317	110%	120	11 831	110%	1 084
2020	10 970	104%	453	1 488	113%	171	12 458	105%	627
2021	11 462	104%	492	1 661	112%	173	13 123	105%	665
2022	11 479	100%	17	1 744	105%	83	13 209	101%	86
2023 (vládní návrh)	12 104	105%	625	1 898	109%	154	14 002	106%	793
Celkem 2023-2016		145%	3 775		177%	828		149%	4 603

- valorizace 2023: obce 5 %; kraje 5 % + 67,8 mil. Kč na digitální technické mapy

Financování přenesené působnosti

struktura příspěvku se pro rok 2023 nemění

Základní působnost

Stavební úřad

Jednotná kontaktní
místa

Pověřený obecní úřad

Občanské průkazy

Veřejné opatrovnictví

Živnostenský úřad

Financování zkušebních
komisařů

Obec s rozšířenou
působností

Územní plánování

Řidičské průkazy

Matriční úřad
(53 % výkon)
(47 % paušál)

 Podle **počtu obyvatel** ve
správním obvodu
 Výkonové financování

Rozpis dle jednotlivých obcí
dostupný na:
(<https://www.prispevekobce.cz/>)

Dotační výzva MF pro rok 2023 *(stav dle návrhu SR na rok 2023)*

- počátkem roku 2023 se předpokládá vyhlášení dotační výzvy do oblastí rekonstrukcí a modernizací MŠ a ZŠ v působnosti obcí k programu **298 23 – Podpora rozvoje a obnovy obecní infrastruktury a občanského vybavení (dotační výzva bude vyhlášena na webových stránkách Ministerstva financí),**
- dle návrhu státního rozpočtu na rok 2023 je v programu 298 23 alokováno cca 300 mil. Kč,
- **předpokládané parametry dotační výzvy:**
 - okruh příjemců dotace – obce (popř. DSO) do 3000 obyvatel,
 - minimální spoluúčast příjemce dotace – 30 % z celkových výdajů akce,
 - max. výše dotace 15-20 mil. Kč, min. výše dotace 2 mil. Kč,
 - max. dvouleté projekty, dotaci bude nutné vyčerpat v roce 2023 (v kapitole VPS nelze převádět prostředky z roku na rok),
 - projekty zahrnující rekonstrukce a modernizace MŠ a ZŠ, kdy je zřizovatelem obec (DSO) a vlastní uvedené objekty (u DSO i majetek vložený členskou obcí podle stanov svazku obcí).
- přesnější parametry dotační výzvy (zejména výsledná alokace prostředků pro dotační výzvu) budou zpřesněny po schválení státního rozpočtu na příští rok.

Dotace ano či ne?

klíčové otázky

- Potřebuje obec financovat projekt dotací?
- Realizovala by obec projekt, i kdyby nebyla možnost získat dotaci?
- Je si obec vědoma administrativní náročnosti, která je se žádostí a realizací projektu spojena?
- Jak bude projekt financován? Jakou část bude obec spolufinancovat? Z čeho ji bude obec spolufinancovat?
- Je obec schopna zajistit plnění podmínek poskytnutí dotace?
- Počítá obec se všemi náklady – náklady v době realizace/udržitelnosti/po době udržitelnosti?
- Kdo bude žádost administrovat? Kdo ponese odpovědnost?
- Využije obec k administraci dotačního projektu externí firmu? Jak vybrat externí firmu? Je smlouva napsána tak, že firma odpovídá za práci, kterou odvede?

doporučení

Realizovat projekt s pomocí dotace představuje pro obec nejen pomoc, ale řadu rizik.

- => nepřeceňovat své síly a přistupovat k dotacím s rozmyslem a zodpovědně,
- => všechno to, k čemu se v žádosti o dotaci obec zaváže, je nutné splnit, jinak dotace nebude proplacena, anebo bude muset být vrácena.

A nejenom pro nové starosty

Okamžité priority

PŘÍSTUPY K ÚČTŮM, OPRÁVNĚNÍ

klíčové otázky	co hledat
<ul style="list-style-type: none">• jak jsou nastavena schvalovací a podpisová oprávnění?	<ul style="list-style-type: none">• vnitřní předpisy o oběhu dokladů, řídicí kontrole• organizační řád• písemná pověření• podpisové vzory
<ul style="list-style-type: none">• kdo má přístup k bankovním účtům?• jak ho získá nový starosta?• byla zrušena oprávnění bývalého starosty (místostarosty)?	<ul style="list-style-type: none">• písemná pověření• přístupy do informačních systémů obce• dohoda o hmotné odpovědnosti• potvrzení o zrušení přístupu• aktuální výpis z elektronického bankovníctví o přístupu k účtu ...

Okamžité priority

AKTIVITY OBCE V MEZIVOLEBNÍM OBDOBÍ

klíčové otázky	co hledat
<ul style="list-style-type: none">• jaká usnesení přijala rada (starosta) v mezivolebním období?• byly podepsány nějaké smlouvy?	<ul style="list-style-type: none">• usnesení rady• originály smluv
<ul style="list-style-type: none">• jaké finanční operace byly provedeny v mezivolebním období?	<ul style="list-style-type: none">• účetní doklady

SOUDNÍ A JINÁ ŘÍZENÍ

klíčové otázky	co hledat
<ul style="list-style-type: none">• je proti obci vedeno nějaké řízení (daňové, správní, soudní)?	<ul style="list-style-type: none">• dokumenty soudů, správních a daňových orgánů• smlouvy o zastupování s advokáty
<ul style="list-style-type: none">• vede obec proti někomu nějaké řízení? v jaké je fázi?	<ul style="list-style-type: none">• dtto

Okamžité priority

FINANČNÍ OTÁZKY

klíčové otázky	co hledat
<ul style="list-style-type: none">• má obec schválený rozpočet / střednědobý výhled?	<ul style="list-style-type: none">• rozpočet• střednědobý výhled
<ul style="list-style-type: none">• začala obec projednávat rozpočet na příští rok; v jaké fázi je projednávání?<ul style="list-style-type: none">• má obec schválena a zveřejněna pravidla rozpočtového provizoria?	<ul style="list-style-type: none">• návrh rozpočtu• návrh střednědobého výhledu• pravidla rozpočtového provizoria
<ul style="list-style-type: none">• jaké je aktuální čerpání rozpočtu?	<ul style="list-style-type: none">• výkaz FIN 2-12M
<ul style="list-style-type: none">• jaké má obec dluhy (stíhá je obec splácet) – dlouhodobé / krátkodobé?	<ul style="list-style-type: none">• smlouvy o úvěru a NFV• smlouvy o dílo, nájemní smlouvy ...• licenční smlouvy ...
<ul style="list-style-type: none">• má obec přehled o všech závazcích a pohledávkách – které z nich jsou po splatnosti a po jakou dobu?	<ul style="list-style-type: none">• rozvaha• výkaz FIN 2-12M• evidence pohledávek a závazků

Okamžité priority

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY, DOTACE

klíčové otázky	co hledat
<ul style="list-style-type: none">• probíhají nějaká zadávací řízení; v jaké jsou fázi?• jsou zakázky v souladu s plánem rozvoje obce?	<ul style="list-style-type: none">• výpis z profilu zadavatele• oznámení o VZ, zadávací dokumentace• projektová dokumentace• zápisy z jednání hodnotící komise ...• plán rozvoje obce
<ul style="list-style-type: none">• čerpá obec nějaké dotace (NFV); má o ně zažádáno?• jak je zajištěno plnění dotačních podmínek, nehrozí jejich neplnění?	<ul style="list-style-type: none">• rozhodnutí / smlouva o poskytnutí dotace (návrtné finanční výpomoci)• podmínky poskytnutí; příručka pro příjemce• přehled o čerpání dotací / NFV
<ul style="list-style-type: none">• jaké je provozní saldo obce (kolik zbývá na investice)?	<ul style="list-style-type: none">• výkaz FIN 2-12M

Priority pro první pololetí

klíčové otázky	co hledat
<ul style="list-style-type: none">• je každá faktura podložena objednávkou / smlouvou?	<ul style="list-style-type: none">• smlouvy• faktury
<ul style="list-style-type: none">• neplatí obec za něco, co nevyužívá?	<ul style="list-style-type: none">• licenční smlouvy k SW• nájemní smlouvy ...
<ul style="list-style-type: none">• není třeba smlouvy přesoutěžit (jsou podmínky smluv výhodné)?	<ul style="list-style-type: none">• rámcové smlouvy• úvěrové smlouvy• licenční smlouvy ...
<ul style="list-style-type: none">• jaké jsou investiční potřeby a priority obce	<ul style="list-style-type: none">• plán rozvoje obce• plán investic• střednědobý výhled rozpočtu
<ul style="list-style-type: none">• využívá obec možnosti pro zvýšení svých příjmů	<ul style="list-style-type: none">• přehled OZV upravujících místní poplatky• usnesení rady upravující výši úplaty za poskytované služby (nájemné...)• kalkulace nákladů na poskytování služeb)

Dostupnost rozpočtových a účetních informací

MONITOR

ANALYTICKÁ ČÁST

DATOVÝ KATALOG

ENGLISH

Státní správa Územní samospráva Porovnání obcí Metodika Mapa webu O aplikaci

VYHLEDÁVÁNÍ OBCÍ A ORGANIZACÍ

Název obce, organizace nebo IČO

Hledat

PŘEHLED

K 31.05.2022

ČASOVÉ ŘADY

K 31.12.2021

CHARAKTERISTIKA

K 31.05.2022

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

K 31.05.2022

JINÉ PRÁVNICKÉ OSOBY

PRO ROK 2021

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

K 31.03.2022

ÚČETNÍ UKAZATELE

K 31.03.2022

PLNĚNÍ ROZPOČTU

K 31.05.2022

PŘEHLED ÚVĚRŮ A ZÁPŮJČEK

K 31.12.2021

MONITORING A AUDIT

K 31.12.2021

ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST

K 31.12.2021

DRUHOVÝ PRO VÝDAJE

DRUHOVÝ PRO PŘÍJMY

ODVĚTVOVÝ PRO VÝDAJE

FINANCOVÁNÍ

SOUHRNNÝ

období: 12. 2021

částky v: tisících

DRUHOVÝ ROZKLIKÁVACÍ ROZPOČET PRO PŘÍJMY

Rozbalit vše

Obec / Třída / Seskupení položek / Podseskupení položek / Položka	Rozpočet		
	Schválený 2021	Po změnách 12. 2021	Skutečnost 12. 2021
Obec Kout na Šumavě	21 127	25 927	27 632
Daňové příjmy	16 827	16 827	18 399
Nedaňové příjmy	4 034	4 776	4 910
Kapitálové příjmy	5	5	4
Přijaté transfery	261	4 319	4 319

- veřejně dostupná prezenční vrstva *Integrovaného informačního systému státní pokladny* – **MONITOR**
- dostupné na webu MF: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

MONITOR JE APLIKACÍ MINISTERSTVA FINANČÍ ČR

O aplikaci | Metodika | Kontakt | Prohlášení o přístupnosti | Mapa webu | Účetní výkazy za ČR

Závěry a doporučení

- apokalypsa financí obcí se nekonala
- obce, které odložily investice, prodělaly
- finance na účtech rychle degradují
- **připravit rozpočet na rok 2023** a aktualizovat střednědobý výhled
 - vyhodnotit vývoj a stav finanční kondice obce
 - zjistit finanční možnosti (provozní saldo – kolik zbyde obci po úhradě provozu)
- **revidovat příjmovou stranu** rozpočtu obce
- **neodkládat investice** – do financování zapojit část rezerv na účtech, případně bankovní úvěry
- **připravit investice na nové volební období** samosprávy
- zajistit **opravy a rekonstrukce stávajícího majetku obce**

Děkuji za pozornost

monitor.statnipokladna.cz

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/metodicka-podpora>

Ministerstvo financí
České republiky

